

แบบเรียนใหม่ เล่ม ๑

ตามวิธีของ

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี

ภาค ๑ ราคาเล่มละ ๔ สตางค์

๑๓ ก ก ๒

กองวิชาการ กระทรวงธรรมการ

แบบเรียนภาษาไทย

แบบเรียนใหม่ เล่ม ๑

ภาค ๑

ตามวิชาของ

เจ้าพระยาบรมมศักดิ์มนตรี

พิมพ์ครั้งที่ ๒๐๐,๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๘๑

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๔ สตางค์

พิมพ์ที่ โรงเรียนช่างพิมพ์ วัดสังเวช

ปากคลองบางลำพูน พระนคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

เพลงชาติ

๑. แผ่นดินสยามนามประเทืองว่าเมืองทอง
ไทยเข้าครองตั้งประเทศเขตต์แดนสง่า
สืบเผ่าไทยดึกดำบรรพ์โบราณลงมา
ร่วมรักษาสามัคคีทวีไทย
บางสมัยศัตรูจู่โจมตี
ไทยพลีชีพร่วมรวมรุกไล่
เข้าลุยเลือดหมายมุ่งผดุงผไท
สยามสมัยบุราณรอดตลอดมา

๒. อันดินสยามคือว่าเนื้อของเชื้อไทย
นารีน้ไหลคือว่าเลือดของเชื้อข้า
เอกราชย์ คือเจดีย์ที่เราบูชา
เราจะสามัคคีร่วมมีใจ
รักษาชาติประเทศเอกราชย์จงดี
ใครย่ำยีเราจะไม่ละให้
เอาเลือดล้างให้สิ้นแผ่นดินของไทย
สถาปนาสยามให้เทิดไทย ชโย

๓. เหล่าเราทั้งหลายขอน้อมกายถวายชีวิต

รักษาสิทธิอธิปไตยแดนสยาม

ทพอแม่สยอมนม้วยด้วยพยายาม

ปราบเสี้ยนหนามให้ พินาศสืบชาติมา

แม่อิงไทยไทยด้อยจนย่อยยับ

ยังถูกกลบฝังคนไต้ชนหน้า

ควรแก่นามงามสถอยอุยา

นิมิตไ้ว่าจะชดส้นหมดคนดี

๔. เหล่าเราทั้งหลายเลือดและเนื้อเชื้อชาติไทย

มิให้ใครเข้าเหยียบยำอำชย

ประคับประคองป้องสิทธิอธิปไตย

เมอภัยมช่วยกันจนวันตาย

จะส้นชีพไวขอให้อดทน

ว่าไทยมนรักชาติไม่ขาดสาย

มิไ้ใครดขี่ข่มเหงถึงทงชาย

สยามมิวายผู้มุ่งหมายเชิดชัย ชโย.

คำนำ

การสอนให้^๕อ่านหนังสือไทยออกเป็นงานใหญ่^๕ เด็ด^๕ข้างคน^๕
ต้องเปลืองเวลา^๕ คงสงสัย^๕กว่าจะอ่านออก^๕ และได้^๕ก็^๕ท^๕เรียน^๕จบ^๕เล่ม^๕
แล้วยังอ่านหนังสือไม่^๕ออก^๕ก็มี^๕ไป^๕ ทั้ง^๕นี้^๕เพราะหนังสือไทยมี^๕
พยัญชนะและสระมากมาย และผู้สอนโดยมากก็มี^๕ได้^๕เป็น^๕ครู^๕ที่^๕ได้^๕
ฝึก^๕หัด^๕ ไม่^๕ชำนาญ^๕ในวิธีสอน^๕ ปล่อยให้^๕เด็ก^๕อ่าน^๕ไป^๕ตาม^๕ตำรา^๕ จน^๕
กว่าจะอ่านออกหรือไม่^๕ออกตาม^๕วิชา^๕คัย^๕

แบบเรียนโบราณ คือ จินตามณี และมูลยถ ท่านใช้วิธี^๕
แจกลูก^๕คงแต่^๕มาตรา^๕ ก กา จนตลอด^๕ เกย^๕ เวลา^๕ฝึก^๕อักษร^๕
ก็^๕แจกลูก^๕ด้วย^๕เหมือน^๕กัน^๕ วิชา^๕คัย^๕การ^๕แจกลูก^๕จน^๕เงิน^๕ปาก^๕เงิน^๕ห^๕เสม^๕อน^๕
ท่อง^๕สูตร^๕ เด็ก^๕จึง^๕ค่อย^๕อ่าน^๕ออก^๕ไป^๕เอง^๕ เมื่อ^๕ติ^๕ค^๕คำ^๕ไหน^๕ก็^๕ท่อง^๕สูตร^๕
แจกลูก^๕ไป^๕แต่^๕ตน^๕จน^๕ประ^๕ย^๕ค่าน^๕น^๕ วิธี^๕เช่น^๕นี้^๕เป็น^๕วิธี^๕ให้^๕หนังสือ^๕เป็น^๕ครู^๕
เมื่อ^๕ใด^๕เรียน^๕จบ^๕เล่ม^๕แล้ว^๕ก็^๕ควร^๕จะ^๕อ่าน^๕หนังสือ^๕ออก^๕ทุก^๕คน^๕ ไม่ว่า^๕
ใคร^๕ๆ^๕ จะเป็น^๕ครู^๕หรือ^๕ไม่^๕ใช่^๕ครู^๕ ก็^๕ยอม^๕สอน^๕ได้^๕ทั้ง^๕นั้น^๕

ต่อมาภายหลังเมื่อเริ่ม^๕การ^๕ฝึก^๕หัด^๕คร^๕ก^๕น^๕ชน^๕ ผู้^๕เป็น^๕ครู^๕โดย^๕
ชาติ^๕พ^๕พากัน^๕สนใจ^๕ใน^๕วิธี^๕สอน^๕ ก็^๕พ^๕เกิด^๕เกิด^๕วิธี^๕สอน^๕อย่าง^๕ใหม่^๕ตาม^๕วิธี^๕
ของ^๕แบบ^๕เรียน^๕เร็ว^๕ แบบ^๕นี้^๕เหมาะ^๕สำหรับ^๕ครู^๕ผู้^๕ได้^๕ฝึก^๕หัด^๕มา^๕แล้ว^๕ อา^๕

สอนให้เด็กอ่านหนังสือออกได้เร็วกว่าวิธีโบราณจริงสมชื่อ แต่เมื่อผู้ไม่ใช่ครูเขาไปใช้เข้าข้าง ก็เกิดมีศิษย์ซึ่งเรียนจบเล่มแล้วยังอ่านหนังสือไม่ออก จนเป็นปัญหากันในเวลานั้นว่า แขนยเรียนเร็วล้มเหลวทบทวนก็ไม่ได้ ปัญหาเช่นนั้นในเวลานั้นดูเหมือนจะหมดสิ้นไปแล้ว

สมัยนั้นครูเชี่ยวชาญการสอนมากขึ้น จึงเกิดแขนยเรียนใหม่ๆ เช่นแขนยเรียนไว เป็นต้น ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะถึงเวลาที่จะแก้ไขแขนยเรียนเร็วให้นักเรียนเรียนได้เรื่อยๆ จึงได้คิดแขนยใหม่ขึ้นใช้ในโรงเรียนจนาค ซึ่งเป็นโรงเรียนในบ้านของข้าพเจ้า แต่แขนยนั้นยังหาทำสำเร็จเรียบร้อยไม่ พอข้าพเจ้ากลับเข้ามาว่าการกระทรวงธรรมการอีก เห็นความต้องการของราชการกำลังเร่งร้อนในอันจะช่วยโรงเรียนอนาถ ซึ่งตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎรกล้ากเกิดขึ้น ข้าพเจ้าจึงมอบแขนยเรียนใหม่นี้ให้แก่รัฐบาลพร้อมทั้งลิขสิทธิ์โดยไม่คิดค่า เพื่อให้เป็นหนังสือหลวงพิมพ์ขายราคาถูกได้ใช้กันแพร่หลาย

หนังสือแขนยเรียนใหม่ของข้าพเจ้านั้น เป็นวิธีที่ดียิ่งกว่าแขนยเรียนเร็ว เพราะแทนที่จะแยกมาตราแต่ ก กา คลสิกจนเคย

ได้แยกออกเพียงสามมาตราเท่านั้น คือ มาตรา ก กา มาตรา
 ฅ ฎ กับมาตรา ฏ สะกดคำตาย ของน้อยสิ่งเด็กย่อมเรียน
 ได้ง่ายกว่าของมากสิ่งเป็นธรรมดา เมื่อความจริงมาตราของเรา
 มีเพียงสามจะไปสอนเด็กให้เป็นเก่ามาตราให้ยุ่งยากไปทำไม ?

อาศัยหลักที่จะให้ง่ายนี้ แม่พญานะ และ สระข้าพเจ้าก็
 ไม่ลำบากตามแผนเดิม ซึ่งเป็นแผนสำหรับผู้รู้ (แบ่งพญานะ
 ตามฐานกรณ์) ข้าพเจ้าได้แบ่งตามรูปอักษรทั้งง่ายแก่เด็กเป็น
 เกณฑ์ แทนที่จะวางยาเบื่อให้คงต้นด้วยเรียนพญานะจนจบทั้ง
 ๔๔ ตัว แล้วจึงผสมสระ ข้าพเจ้าก็ให้คงต้นกลางบรรทัด
 ด้วยตัว ย ซึ่งมีรูปเส้นตรง จำง่าย เขียนง่าย และผสมสระ
 ร ง่ายเช่นเดียวกัน ให้อ่านคำที่มีใจความเป็นภาษาคนที่เคย
 เด็กเข้าเรียนวันแรกอ่านคำในภาษาของตัวออกก็ย่อมมีใจ และ
 เข้าใจทันทีว่าการเรียนหนังสือเพื่อประโยชน์อะไร เพราะฉะนั้น
 ก็เท่ากับได้เลิกลาหม้อใหญ่ (คือเรียนตัวอะไรก็ไม่ทราบมีจำนวน
 ถึง ๔๔ ตัว ต้องเบื่อแล้วเบื่อเล่ากันอยู่แรมเดือน) มาขึ้น
 อาหารที่เด็กพอกินได้ ถ้าครูสอนอาหารนั้นก็เลยเป็นขนมที่
 เด็กชอบไปด้วย

ณ

แบบเรียนใหม่นั้นถ้าผู้ที่ไม่ใช่ครูเขาไปใช้เข้า ผลก็จะเหมือน
เช่นแบบเรียนเร็ว เมื่อครั้งโน้น คือเด็กเรียนจบเล่มแล้วยังอ่าน
หนังสือไม่ออก เพราะหนังสือจะไม่เป็นครูให้เหมือนจินตภาพ
และมลายา ครูจะต้องเป็นครูเอง ใช้วิธีสอนตามที่แบบเรียนใหม่
กำหนดให้ทางไว้ ข้าพเจ้าขอขอบใจพระวรเวทย์พิสิฐและเจ้าหน้าที่
กองแบบเรียน ที่ได้ช่วยกันทำแบบเรียนใหม่นี้ให้ถูกต้องตาม
ความประสงค์ของข้าพเจ้าทุกประการ

อนึ่งแบบเรียนนี้จะต้องใช้ทั่วไปแทนแบบเรียนเร็ว ควรให้
ราคาถูกที่สุด ข้าพเจ้าจึงขอมสละลิขสิทธิ์มอบให้แก่รัฐบาลเสีย
ทีเดียว ขอคุณลบุญวรคำส่วนหนึ่งบันทึกลงในการศึกษาของเรา
เจริญเทอญ.

๒
เจ้าพระยาอรรคมคคี

วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

แบบเรียนใหม่นี้ได้แบ่งเป็นสองภาค ภาค ๑ มี ๒๕ บท
ภาค ๒ มี ๒๙ บท รวมเป็น ๕๔ บท

กองวิชาการ กระทรวงธรรมการ

วิธีสอน

วิธีสอนได้มีบอกไว้ในบทเรียนข้างแล้ว ในขั้นนี้จะปรารภเป็นส่วนรวมในวิธีของแบบเรียนใหม่ ที่ฝึกกับวิธีมูลบทหรือแบบเรียนเร็ว นั่นคือ แบบเรียนใหม่ใช้วิธีประโยคเสียงมาตราตัวสะกดโดยไม่จำแนกมาตรา เช่น หมา-ก เมื่อประโยคเสียงว่า “หมา” แล้ว หมา-ก ก็ประโยคเสียงไ้ว่า หมาค หมา-ย ว่า หมาย ดังนั้น เป็นต้น การประโยคเสียงเช่นนั้น น่าประหลาดที่ แม่เด็กเล็กๆ ก็เข้าใจและทำได้ ได้พิสูจน์แล้วไม่ควรเป็นที่ยสงสัยเลย ข้อสำคัญอยู่ที่จะต้องใช้วิธีสอนทางหูไม่ใช่ทางตา เมื่อเด็กสำเนียงก ตา-ก อ่านว่า “ตาก” ใ้แล้ว ก็อ่านออกที่เดียวว่า ตา-บ ตาย ตา-ค ตาค ตา-ม ตาม และ ตา-น ตาน ในขั้นต้นเด็กจะงบบ้างเล็กน้อย แต่พอรู้วิธีเสียแล้วจะทายตัวสะกดได้ไม่ผิด.

การสอนต้องอาศัยครูช่วยทำให้ฟังอย่างชัดเจน เวลาเด็กอ่านดึกครครูต้องไม่ยอมบอกให้ง่าย ๆ เป็นอันขาด แต่ต้องให้เสียงและทำปากล่อให้เด็กประโยคเสียงได้ถูกเอง เช่น ตา-ม ก็ออกเสียง “ตา” แล้วเม้มริมฝีปากให้เกิดเสียงตัว “ม” ผ่นๆ นำให้เด็กออกเสียงไ้เองว่า “ตาม” ดังนั้น.

ห้ามมิให้สะกดเรียงพยัญชนะหรือเรียงสระ เช่น สะกด
 -ห-ย-บ-ค-เหี้ยมค เป็นอินชาค ต้องสะกดว่า เหี้ยม-ค
 เหี้ยมค เพราะจะทำให้การสังเกตเสียงก้องของเค็กละเลยไป
 เวลาเรียกสระก็ห้ามมิให้ใช้คำว่า “สระ” คือห้ามมิให้สะกดว่า
 บ-สระเอา-เบา ให้สะกดว่า บ-เอา-เบา ดังนั้น ใช้การสังเกต
 เสียงก้องของเค็กละเลยจะไฉไล ครุที่ไม่ชำนาญมักทำผิด
 ในข้อห้ามเหล่านี้.

ทุกบทและทุกคำที่อ่าน เมื่อครใช้วิธีเช่นนี้ เด็กก็เกิดมีหวั่น
 กับเสียงและเข้าใจวิธีประโยคเสียงทั่วสะกดมากเข้าทุกที อัน
 เท่ากับครูเองเป็นผู้สอน ไม่ใช่ปล่อยให้หนึ่งสี่สอน และเมื่ออ่าน
 ไปถึงแค่ไหนเด็กก็เข้าใจและอ่านได้เองถึงแค่นั้นด้วย เมื่อเรียนจบ
 เล่มก็อ่านหนังสือคล่องทีเดียว การที่เด็กเรียนจบเล่มแล้วยังอ่าน
 หนังสือไม่ออกนั้น จงทราบเถิดว่าเป็นเพราะครูปล่อยให้หนึ่งสี่
 สอนหรือครุคอยแต่จะบอกให้ตรงๆ ไม่ใช่ใช้วิธีสอนเสียเลย.

การที่แนะนำไว้ว่าทุก ๆ บทเรียน ให้ทำเป็น ๓ ตอน คือ
 เมื่ออ่านจบแล้วก็ให้เขียนแบบเขียนลายมือ แล้วในที่สุดก็ให้เขียน
 ตามคำบอก เพื่อจะฝึกหัดให้นักเรียนเจนทั้งทางหูทางตา เจนทั้ง

อ่านทั้งเขียนพร้อมกันทีเดียว เพราะทั้ง ๒ อย่างนี้ย่อมอาศัยกัน
และช่วยกัน การคิดและเขียนตามคำขอกันนี้ ถ้าทั้งขบทยาวเกินไป
ก็ให้เลือกคัดลอกเอาตามที่เห็นสมควร.

ตามที่สังเกตเห็นนั้น นักเรียนมักเลอะในเรื่องอักษร ๓ หมู่
เพราะจำอักษร ส, ก, ด, ต, ไม่ไว้ใจ และมักผันอักษรคำ
อย่างอักษรสูง ถ้าครูสอนดี นักเรียนจะจำอักษร ๓ หมู่ได้แม่นยำ
และไม่ผิดพลาดในเวลาอันอย่างว่า เรื่องอักษร ๓ หมู่กับการผัน
เหมือนกับสูตรเลข ถ้าได้ท่องให้คล่องขึ้นใจเสียแล้วก็ไม่ผิด

จะสังเกตเห็นได้อย่างหนึ่งว่า แขนงเรียนใหม่ไม่ใช่ศัพท์
อักษรวิธี และไม่พยายามอธิบายเหตุผลเกี่ยวกับอักษรวิธีเสียเลย
การเรียนเช่นนี้กำหนดโดยปกติสำหรับเด็กอายุราว ๖-๗ ขวบ
เท่านั้น สอนศัพท์และหลักวิชาตามอักษรวิธีนั้นเหมาะแก่เด็กที่มี
ความรู้และอายุสูงขึ้นไปแล้ว ครูควรระวังเพื่อจะได้ไม่ทำผิดความ
มุ่งหมายที่ว่ามานี้.

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี

วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

บทที่ ๑

บ ป

ให้นักเรียนสังเกตตัวพยัญชนะ ๒ ตัวที่มีรูปคล้ายกัน คือ บ ป และอ่านออกเสียงให้ถูก แล้วจึงให้รู้จักสระที่มีรูปคล้ายกัน คือ ำ ำ เ-ำ เลยประสมกับพยัญชนะที่รู้แล้ว อ่านเป็นคำ แต่การอ่านห้ามไม่ให้ออกข้อสระ เช่น บ กับ ำ ต้องอ่าน บ ำ บำ ที่เดียว และเมื่ออ่านเป็นคำแล้ว จะแบ่งเรียนเป็น ๓ บท ตามที่มีบรรทัดคันไ้วก็ได้

บ	ำ	บำ	บำ	บำ
ป	ำ	ปำ	ปำ	ปำ
บ	ำ	บำ	บำ	บำ
ป	ำ	ปำ	ปำ	ปำ

บ เ ว เหา เหา เปา
 ป เ ว เปา เปา เหา
 เหา ปา บำ ปา เหา เปา ขา ปา
 เหา เปา ขา ปา บำ ปา เหา เปา
 บำ ปา เหา เปา ขา ปา บำ ปา
 ขา บำ เหา ปา ปา เปา เหา ขา
 เปา ปา ปา ขา บำ เหา เปา ปา
 ปา บำ เปา ปา ปา เหา ขา บำ

(อ่านแล้วให้คัดลายมือ แล้วให้เขียนตามคำบอก จะทบทวนบรรทัดละหลายหนหลายวันก็ได้ แล้วแต่ความสามารถ และอายุของเด็ก ถ้าเด็กอายุ ๕ ขวบ ควรหัดให้เขียนเส้นตรง ตั้ง ราบ และเอนซ้าย เอนขวา จนมือชำนาญก่อน)

ม น จ

(วิธีสอนอย่างเดียวกับบทที่ ๑ ทุกประการ การให้เด็ก
เข้าใจคำแปลของคำ จะทำให้เด็กยินดีที่รู้สึกว่าคุณอ่าน
และเขียนภาษาไทยได้แล้ว และข้อสำคัญอย่าลืมห้ามออก
ขอสระ)

ม ำ มา บา ปา มา

น ำ นา มา บา ปา นา

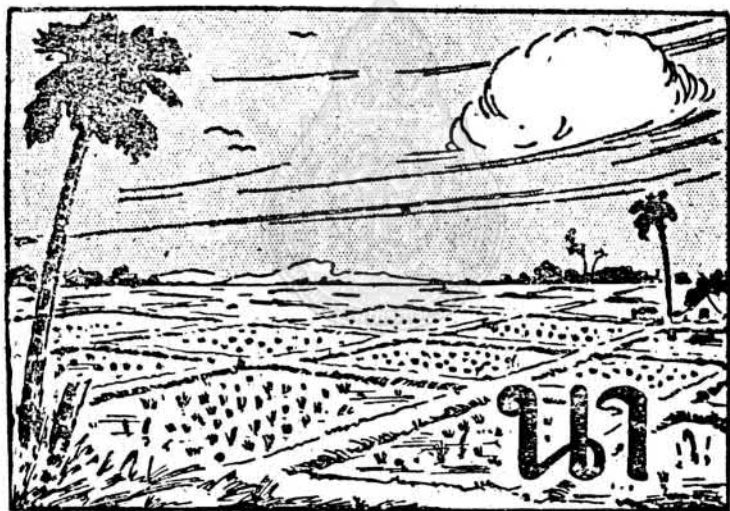
จ ำ จา จา บา ปา มา นา

ม ำ มำ มำ บำ ปำ

น ำ นำนำนำ บำ ปำ

จ ำ จำ จำ ปำ มำ นำนำ บำ

ม เา เมา เมา เา เปา
 น เา เนา เนา เมา เา เปา
 จ เา เจา เจา เมา เมา เา เปา
 ขา ปา มา นา ฉา บำ ปำ น่ำ ฉ่ำ

บำ เา ขา มา เมา น่ำ นา เนา
 เา เปา เมา เนา เจา ปา นา มา

ฉา ฉะ เปา ปา ป่า จำ มา เม
 ปามา นํามา มานา เมามา ปาเยา
 มาปา จำฉา ฉะมา เนาเยาเยา
 ปานามา นํามาปา ปามาเยา นํามาฉะ

(ให้ อ่าน คัด เขียน เหมือนบทก่อน ถ้าเด็ก
 อายุยังเขาวกัแบ่งให้เรียนเป็น ๓ บท)

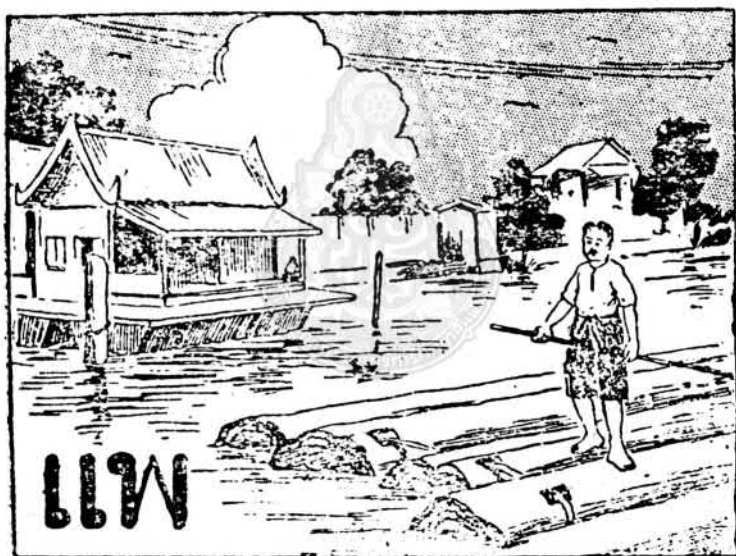
๘
 บทที่ ๓

ง ท พ แ แ

(แปลความให้ ศิษย์ เข้าใจทุกคำ และห้ามไม่ให้
 ออกข้อสวดังคำอธิบายบทที่ ๑)

ง แ ง เ เบ เป เม เน เจ
 ท แ เท เท เป เจ เน เบ เม
 พ แ เพ เพ เน เป เม เน เบ

ง แ แก แง แบ เป้ แม แหน แฉ
 ท แ ทา เทา แม เป้ แฉ แหน แบ
 พ แ เพา แพ เป้ แฉ แม แบ แหน

ง เท เพา ฉ แง แบ แพ แฉ
 เป้ งา ง แง ง้า งา เท ท่า

เทา เพ แพ พา เพา เปา เชา
 ยา ปา มา เป เมา เนา เบา
 น้า จ้า ท้า แฉ แเบ เท เป พา
 ฉ้าฉา ท้าแพ แงเง ท้าณา พามา
 ปาเงา งาฉะ เทงา ทาเบา เมापแพ
 แพเท เทมา พาฉะ ท้าจ้า ปางา
 จ้าเงา ท้าเท น้ามา ปาฉะ มาณา
 ท้าแพเบา ท้างาฉะ น้ามาเนา
 ท้าณาма ปาเบาเบา เมापพาฉะ
 เทงามา น้ามาฉะ

(ให้อ่าน คัด เขียน ทบทวนจนคล่องและแม่นยำ
 เหมือนบทก่อน ๆ)

ฟ ผ ฝ ห ไ ใ โ

(ให้เป็นอันเข้าใจว่าควรพยายามใช้แต่คำที่มีความ และ
แปลความให้เด็กเข้าใจเสมอไปตลอดเล่ม แบ่งเรียนเป็น
๓ บทก็ได้)

ฟ ไ ไฟ ใ

ผ ไ ผ ไ

ฝ ไ ฝ ใ

ห ไ ห ใ

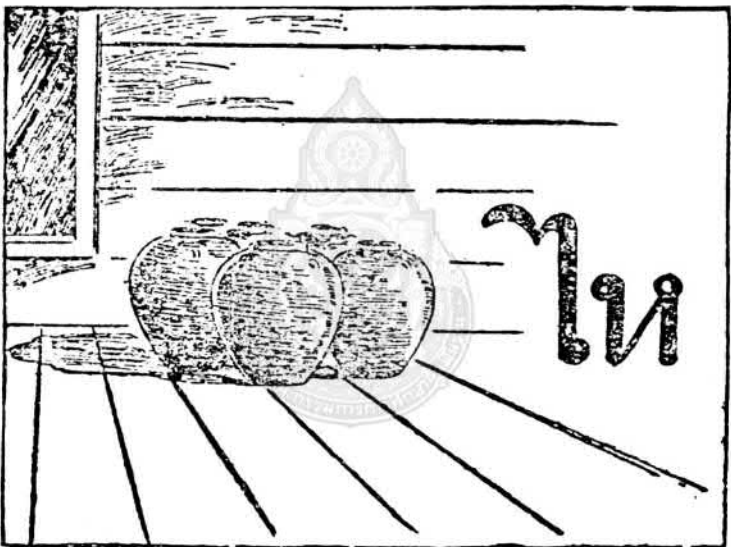
น ไ น

บ ไ บ

พ โ ไพ โ ไ โ โ โ

(ให้อ่านตัวพยัญชนะ นอกจากที่รู้แล้ว พะสม
กับสระเหล่านี้บ้าง พยายามเลือกแต่ที่เป็นคำมีความแปลได้)

ใบโพ ทำไม ใบงา พาไป ในไห
หาไฟ โคมมา ปาโน โงง เมามา
เฉไฉ โมโท ทำโบ น้าไป ไฟเผา

ทำฝา โฉไป เผาไฟ หาหา ปาไห
ในไฟ ทาฝา หามา มาหา ทาไฟ

เหวไป ฝาใน ทำแห มาแพ ปาโบ
 ไปหามา มาหาไป มาทำไม
 ไปทำนา ไบฉำฉา โมโหมา
 ทำเฉไฉ มาพาไป หาไบโพ
 ทำไบเฉา โผไปมา ทำโงเง
 หาแพมา ไปนามา เผาไบงา
 โผเผไป มาทำไม มาในนา

บทที่ ๕

ก ก ฦ ร ว

๑ ๒

คำที่แปลความได้แปลให้หมด จะแบ่งเรียนเป็น๒บท
 ก็ได้ วิธีสอนเหมือนบทที่ ๑ ทุกบทไป)

ក	។	ក	ប	ម	ឡ
ព	។	ឡ	ជ	ឃ	ផ
រា	។	រា	ន	ប	ត
រ	។	រ	ត	ជ	ង
ឈ	។	ឈ	ឡ	ជ	ម

ក	ប	ក	ផ	ប	ត
ព	ប	ឡ	ប	ង	ត
រា	ប	រា	ឡ	ក	ឃ
រ	ប	រ	រា	ឡ	ន
ឈ	ប	ឈ	ជ	ជ	ម

ญ๑๒๒๒ ๑๒๒๒ ๑๒๒๒ ๑๒๒๒
 ๑๒๒๒ ๑๒๒๒ ๑๒๒๒ ๑๒๒๒
 ๑๒๒๒ ๑๒๒๒ ๑๒๒๒ ๑๒๒๒
 ๑๒๒๒ ๑๒๒๒ ๑๒๒๒ ๑๒๒๒

๑๒๒๒ ๑๒๒๒ ๑๒๒๒ ๑๒๒๒
 ๑๒๒๒ ๑๒๒๒ ๑๒๒๒ ๑๒๒๒

เฉลโฉ เงาไบ ไวไฟ เกาผู้ ไถนา
 ภูผา ฝากา กาแฟ เราไปไถนา
 กามาไวไว กำไธเฉไป ทำไมไบ
 เฉา โพปารูป โพโผมาหางู แกเผา
 ไฟโนแพ เทไธเทไธ ถูงาหากำไร
 งูนามาหากา รูปโนนา เราเผาไฟ
 ปูมาโงเง หาฝากาทำไม ถูหกา
 เบาเบา เทกาแฟมา บโธทำไม
 ฝาคูตูเบา เราทาไบงา นำไปโนนา
 หาไธมาไบ แกทำเฉโก กาแฟ
 โนกา เราไปโนแพ จำฉาผู้ไป
 เกาหทำไม ภูผาผู้ไป โงเงมาหา
 ทำมูโมโธ

ด ต ค

(คำที่มีความต้องแปลทุกคำ

ที่ไม่มีความให้เข้าใจอ่าน

ออกเสียง)

ด	ด	ดิ	ริ	บิ	ฉิ	มิ
ต	ต	ติ	ฉิ	บิ	ทิ	นิ
ค	ค	คิ	วิ	ภิ	หิ	กิ
ด	ด	ด	บ	พ	ม	ฉ
ต	ต	ต	ท	ร	ฉ	บ
ค	ค	ค	ว	ถ	ก	ฉ
ด	ด	ด	ร	ห	บ	ฉ
ต	ต	ต	ท	ก	ร	ม
ค	ค	ค	น	ถ	บ	ฉ

ด	ด	ด	ม	ห	ท
ต	ต	บ	ว	บ	พ
ค	ค	ก	ฅ	ฅ	ง

ตาด^ดด^ดป^ด แก^มมี^มมี^มดี^ม ง^ดด^ดป^ดนา^ด แก^ด
 ด^ดง^ดด^ด แก^ดถ^ดป^ดนา^ดไป^ดนา^ดแก^ด ตา^ดด^ดำ^ดทำ^ดนา^ด

แก่ไปหาตาดี แก่มีไฟโต แก่แบมี
 แก่โงงดำ มาทำไมตาดี มา
 หาตาดี คืมาดเตาไฟ มาดตาดี
 ปุณา ตาดีดงทำไม งุดแกดง แก่มี
 ปุณาในมี แก่มานาแก หืหื นาเรา
 มีปุ เราโงงนา ตาดีแกปุ เรามี
 ปุณา งมาดปุ ตาดีดง งุดตาโต
 ตาดีแบมี มแก่แบ ตาคามาดี มีถ
 โถปุ ฝมีแกดี งูไปหารู ตาดีโงง
 มาหาตาดี ตาดีมีตาดี แลดูทำไม
 เราพาแก่ไปดูโถ แก่โวเฉโก เรา

หาฝาโถ เราหากาแฟมา ตาดักแถว
 แกแบมีมา ตาดำคิม

บทที่ ๗

ย ล ล จ อ - ัว - ึย - ือ - ื่อ

(คำที่แปลความได้ต้องแปลให้ศิษย์เข้าใจ ส่วนคำที่
 ไม่มีความก็ให้อ่านได้ เพื่อประสมกับคำอื่นเป็นความขึ้น)

ย	ัว	ยัว	บัว	หัว	วัว	รัว	นิว
ล	ัว	ลัว	บัว	รัว	ถัว	มัว	
ล	ัว	ลัว	ตัว	ถัว	หัว	รัว	
จ	ัว	จัว	วัว	นิว	มัว	บัว	
อ	ัว	อัว	พัว	ตัว	งัว	ถัว	มัว

ย	เีย	เยีย	เปีย	เลีย	เสีย	เยีย
ด	เีย	เลีย	เจีย	เปีย	เบีย	เนีย
ล	เีย	เสีย	เบีย	เลีย	เจีย	เยีย
จ	เีย	เจีย	เงีย	เสีย	เดีย	เกีย
อ	เีย	เอีย	เนีย	เปีย	เบีย	เวีย

ย	เื่อ	เยื่อ	เปื่อ	เรื่อ	เสื่อ	เยื่อ
ด	เื่อ	เลื่อ	เพื่อ	เจื่อ	เื่อ	เมื่อ
ล	เื่อ	เสื่อ	เถื่อ	เจื่อ	เรื่อ	เยื่อ
จ	เื่อ	เจื่อ	เรื่อ	เถื่อ	เสื่อ	เยื่อ
อ	เื่อ	เอื่อ	เมื่อ	เจื่อ	เงื่อ	เปื่อ

ย เอ เยอ เรอ เลอ เออ
 ด เอ เดอ เหือ เมอ เดอ
 ล่ เอ เลื่อ เนอ เจอ เรอ
 จ เอ เจอ เมอ เนอ เออ
 อ เอ เออ เบอ เจอ เดอ

หั้วบัว ตาวัว มัวด นัวเนี้ย งัวเงี้ย
 เลี้ยมี้ เลี้ยใจ มีเปี้ย เยี้ยโต ไฟเลี้ย
 เรือเลื่อ เลือคฺ เจอยากฺ เจอตาดี
 ตาลี่เรือเอออเออ หัวแกเลี้ย ตาล่า
 เรือโนเรือ แกเจอววดฺ หัวเลื่อโต
 มัวไอ ลาต้วเมี้ย ตาทำนัวเนี้ย
 เลี้ยไบบัว ววดำ เหหัวเรือไปหาตา

ไปเจอ แก เอาใบยาในกา ไฟค
คาเตา

ตามีพาทาคำไปดูเสือ เจอตาสา
มาในเรือ เรือตาลาลำโต แกเห
หัวเรือไป ตาเรามาในเรือ ตามี
พาลามา ตาลาดีใจ ลาเลี่ยมแก

เราทำแบมี ตาล้าใจดี เทยาในโถ
 แก่ไปทำนา ตาแลดูโถ แก่ไถมี
 เบา เทงาไวไว ตาล้าตามีเมายา
 ทำตางัวเงย เรือเหหัวไปมา มีไป
 ดูเลื้อ

บทที่ ๗

(พวกอักษรตัวแคบ ควรชี้ให้เห็นว่ากว้างครึ่งเดียว
 ของอักษรสามัญ ส่วนความของคำต้องสอนตามเคย)

ข ช ฌ ฦ ย ะ เ-ะ แ-ะ โ-ะ

ข	ะ	ขะ	ขะเดา	ระทา	จะป้า
ช	ะ	ชะ	ชะอำ	ชะบา	ชะนะ
ฌ	ะ	ฌะ	คะมา	กะทะ	

ด	ะ	ดะ	ดูระ	ทะนุ	ปะป
ดิ	ะ	ดิะ	ดูเะดูเะ	ดิเะดิเะ	ดิเะดิเะ

ข	ะ	ขะ	เตะขำ	เอะอะ
ช	ะ	ชะ	เปะปะ	เกะกะ
ซ	ะ	ซะ	เละเะ	เะเะ
ด	ะ	ดะ	ทำเบะ	เะเะ
ดิ	ะ	ดิะ	เะเบะ	เะเะ

ข	เะ	ขะ	เะเะ	เะเะ	เะเะ
ช	เะ	ชะ	เะเะ	เะเะ	เะเะ
ซ	เะ	ซะ	เะเะ	เะเะ	เะเะ
ด	เะ	ดะ	เะเะ	เะเะ	เะเะ
ดิ	เะ	ดิะ	เะเะ	เะเะ	เะเะ

ข โะ โอะ โปะ โเะ โะ
 ช โะ โะ โละ โอะ โปะ
 ซ โะ โะ โอะ โะ โละ
 ฌ โะ โะ โะ โปะ โอะ
 ฌ โะ โะ โะ โะ โะ

เออะอะทำไม เฮฮาดีดี แลไป
 แลมา เขาเอามัปะหั่วว และจะ
 เอาใบชาดีไปเลีย เราแซะหั่วว
 ในคูละไปโนเรือ ไปเอาและ
 มาคูละแพะแกะตัวโตโต มีครุจะไป
 ฆะอ้า ตาขำร่าและทำเฮฮา มะโหร
 คีอะไร แพะปะทะตาขำเซไป เอา

มีแซะเบาเบา อำเภอนำเรือไฟไป
 ชะอำ ตาเปี้ยเอายาโปะหัว จะ
 เอะอะไปทำไม

เราไปชะอำ ตาดีมีเรือทะเล
 เราไปกะแก ใบเรือแกโต เรือไป
 ไวดี ทะเลมีปู และงูทะเล พายู

มิชา หัวเรือเฉไป เราเมาทะเล
 ทำที่โซเซ หัวคะม้าไป ปะทะโถยา
 หัวเราโปไป ตาดีเสียใจ หายามา
 ทาเบาเบา แกมัวทายา มิเอาตระ
 ดแลเรือแก หัวเรือเหไป ใบเรือ
 เสียไป แกพาโลเรา อะอะทำไม
 เราทำใจดี แกมาหาเรา เอาไม้แปะ
 หัวเราเบาเบา

บทที่ ๗

—วะ —ยะ —อะ

(วิธีสอนให้ร้องอย่างบทที่ ๑ ตลอดไป)

งามาในเรือไฟลำโต เจอตาเป็
 แกล่ใจ ทำที่หัวเลี้ยวแลดูโดยา
 งามาไปหาแก แกม้วนนิ้วมึแลดูเรา
 งามาเอามืแตะขาแกเบาเบา แกม้วนทำ
 เซอะเงอะงะ ดูเซอะชะโยเย ตา
 เป็ไซเซ ที่จะเมายา เล้ทำเฮฮา
 จะรำเสภา มืมีมะโหรี ตาเป็เม
 ยา หัวเราะเฮฮา เขามาพาแกไป
 แกจำใจไป เราเทยาในโถ แกเณ
 มาหา เออะอะเฮฮา ตาเป็เลี้ยวใจ
 งามาถึงแก

อ เาะ - อ

บ อ ขอ หอ พอ ทอ

พะนอ จอ

ก าะ เกาะ เพาะ เลาะ

เหาะ ทะเลาะ

ม ื่อ มือ ถือ คือ อือ

ลือ ลือ

ขอเกาะเรือไปหาตา ไปเลาะหา
 กอระกำ มือถือโถใบโต ในโถมี
 ยาคุดะเพาะแก หวีเรือมีเบาะ ตา
 หวีเราะเยาะ แกเคาะลือลือแก แก

ชอกะเพาะกะ และแกพอใจโถไบ
 โต แกพะนอเรา เราพอใจแก แก
 ถือโถไปในมือแก คือแกขอโถเขา
 มา และเคาะโถแปะแปะ อือตาเรา
 ดีใจ แกเฆาะกะเพาะกะ และแก
 หั่วเราะเหะเหะ

ตาสีแกปมะแม แกพอใจทำนา
 ใจแกดี อาตาสีประกา เวลาตาสี
 มีพอใจ แกไปปะอา ตาสีเบาใจ
 หั่วเราะเหะเหะ นูแกมีกะโช
 และแกเสาะหาแพะตัวโตโตมาเยะ
 เราไปนาแกที่ไร แกกะอาดี้ใจ พา
 เราไปดู แกมีปูนา เราขอปูนาแก

แกเอาปไป เอามาไวไว มีไ
 บัป เราพอใจแก แกหัวเราะดีใจ
 พอมเรอเหาะมา ตาสีแลดูเรอเหาะ

หัวเราะหึหึ แกดีใจดีมือแปะแปะ
 เราอ้าลาแก แกทำที่เลี้ยวใจ เกา
 หัวเบาเบา เอาเรอพาเรามา

บทที่ ๑๑

อักษรควบมี ๓ ตัว คือ

ร, ล, ว.

(สอนเสียงอักษรควบ ให้นักเรียนออกเสียงอักษรตาม)

ก-กั

กร-กรั

ป-ปำ

ปล-ปลา

ข-ขา

ขล-ขลา

หัวปลี ตาปลา มือขวา เขวไป
 แควอะไร ถอกรี ตัตรา คลาไคล
 เคลี้ยคลอ คีปลี ปรีชา เจาะปรุ
 ประจำ ประจุ ปรีดี แปรไป ครุคำ
 เพ็ญชา เผลอไผล ไกวเปด เล้เพล
 เพราะเจาะ แพรดำ พลูลี เกตรา

ไมตรี ตราทา ทำเขว ไบผล
 ขอเกลื่อ มะเกลื่อ ไกลตา ตะไกร
 กลัวใคร ล้อพลอ

ตาดีแกมีปรีชา เอาแพรดำมา
 ทำเปล เราเจอแกที่ไร แกใจดี
 กะเรา แกไกวเปลไปมา แกหัวเราะ

กะเรา เรามีไม้ตรีกะแก เพราะ
 แกมีเส้เพลและทำเขว ใครใคร
 กลัวแก แกมีสู้สี่กะใคร แกทำอะไร
 มีเพลอเรอ เวลาแกมีทำนา แกไป
 หาปลาเอามาในเรือ แกเอามือขวา
 คลำคหัวปลา แกเอาปลาตัวโตประจุ
 ในไห แกหัวเราะหึหึ แกหาเรา
 เขลา เรามีถือแก

บทที่ ๑๒

อักษรสูง

(ตัวเสียงสูง ให้นักเรียนท่องให้ขึ้นใจ)

ข ฉ ถ ผ ฝ ส ห

ห น้า

(สอนให้เข้าใจว่า พยัญชนะที่ตาม ห น้า ต้องอ่าน
เสียงสูงต่ำตามสำเนียง ห ส่วนตัว ห ไม่ออกเสียง)

ห-น หนอ หนา หมา หมี

หนู แหน แหนะ เหนาะ

เหมาะ แหละ แหวะ หวี

หวา เหลา หมู หัน

แบหลา ตาไหล ทำเหลาะเหละ

หฺรฺหฺรา เกาเหลา เหลื่อเฟื่อ

ไหหล้า ปลาไหล หนูขำมี

หมา หฺมฺ หฺนฺ หมี ตัวโตโต หฺมฺ

ดหฺมฺ หฺนฺ หฺนฺ หมฺ หฺนฺ ขาด หมฺ

หมาดฺ แวะดหฺมฺ หมฺแหวะกระทุ

หา มะเขือ หมา กลัว เลื้อ หนี เลื้อ
หนี หมี ไป หา หนู ขำ หนู ขำ พา
หมา ไป ฆ่า

ที่นา ตา เหลือ มี หมี เรา พา หนู
เหล่า ไป ดู หมี เจอ ตา หลอ แก ทำ
หุหุหุ พา เรา ไป หา ตา เหลือ หนู

หนู เหลือ กลัว หมี หนี ไป เกาะ มือ ตา เหลือ

เหลลากลัวหมี หนีไปเกาะมือนตา
 เหลือท่าตาไหล ตาเหลือหัวเราะ
 แหะแหะ เอามือแหมะตัวหนูเหลา
 เบาเบาเอาใจ พอหมีมา หนูเหลา
 ใจมิดี และตาหลอแกดปลาไหล
 เลี้ย มีเอารูระ หมีเอาหัวไปตีหนู
 เหลาเบาเบา หนูเหลากลัวตัวงอ
 ตาเหลือไล่หมีไปเลี้ย หมีเลี้ยมือแก
 และเอาหัวเคียดคลอท่า ตาเหลือ
 หัวเราะฮาฮา หนูเหลาหัวเลี้ย เอา
 มือตีตาเหลือผัวะผัวะ ตาเหลือพา
 หนูเหลาไปด้อมในลำค

อักษรสูงตัวอื่นนำก็เหมือน ห นำ

(สอนให้นักเรียนเข้าใจว่า ต่างกันแต่ที่ต้องออกเสียง
ตัวนำเหมือนมีสระ ะ)

ไส :	ไสว	ไจน	เขมา
	ฉวี	สวา	เสมอ
ไถ :	ไถล	สลา	ถล่ำ
	ฉนำ	ฉลุ	เฉลา

ใครเอาสมอมาทำไม ไจนหนอ
 มาหาต่อแถมในนา ไบเขมาทำ
 ยาคี เฉลาและไสวไปหาตา ฉวี
 พาอามาหาไสว ไปธุระทำไมไถล

เราปะเนลาถือปัสแตมตัวโต โคกระ
 บือคืออะไร จวี่ใส่สวะไปไกล ทำ
 เกลไกลเลมอเลมอดี้หรือ แกทำ
 เผลอไผลตาจะดูเอา จนำคือปี สวะ
 ปะทะกอโสน เอาขยะไปเทเลี้ยที่
 ตาไถลดูหมา หัวถล่ำชะมำไป ไฉน
 เล่นะทะเลาะกะตา เวลาตาดูเอา
 หมองคล้ำหัว

ครูเสนอพาเราไปดเลื่อเลมอเลมอ
 เราเจอแพไฉนมีมีล่มอ ครูแนะเรา
 ดูไบลมี เออสว่าไฉนมาเกาะตอ
 แล่ม มีเกาะตอโสน เราแลดูไบ
 ลลา มีลิลลัวลลัว พอสวะไหลมา

ปะทะหัวเรือเราเห หนูเฉลาถลาไป
 เกาะกอบัว เราหัวเราะพอใจ หนู
 เฉลาทำไถล คล้ำ มะละ กอใน หลัว
 เราแวะไปค_บ เขาหาปลาและป_บแล่ม
 พอเหมาะเวลา เราลาคร_บไป

บทที่ ๑๔

อักษรสูง ข ฉ ถ ผ ฝ ล ห

การผันอักษรสูง ผันดังรูปหางโค

ขา

ฉา

หา

ข่า

ฉ่า

ห่า

ข้าย

ฉ้าย

ห้าย

เฒ่า	ลำ	เสื่อ
เฒ่า	จ้ำ	ถั่ว
เฒ่า	ถ้ำ	เหี้ย

หน่อ	หม่อ	เหลื่อ
หน่อ	เหม่อ	เหล้า
หน่อ	หว่า	เหล้า

จน้ำ	เถล	เขมา
จน้ำ	เล่า	เขม่า
จน้ำ	ขยำ	ขม่า

ตาหาเข้ามาให้เรา เราฉูฉีปลา
 หมอ หาปลามาทำตัว ไถลไปดูถ้ำ

ในภูเขา เจอะผีเสื้อเกาะใบโสน
 ผ่าน้ำไผ่ไล่เกลือก ใครจะหนีเสื้อเข้า
 ไปในถ้ำ ผ่านมะเขือสี่ห้าใบ จะสู้
 เสื้อทำไมหนีหนี ทำไขว้เขวใครจะ
 พอใจ ถ้าขามาฉำแฉะขาไปให้ไป

เธอ เอาผ้าห่อใบโสนมาทำไม ปี่
 จุลคือปี่วู้ ข้าขี้วู้ไปในนา หมา
 เหาวู้ ข้าดูหมาตัวดู ไข่ไปเฝ้าวู้
 ให้ข้า

ตาจ๋าถ่อเรือไปหาปลาในนา เอา
 มาให้เมียแกใส่เกลือ เมียแกเอา
 ผ้าเส้นห่อใส่เรือให้แกเล่มมอ เล่มมอ
 เวลาแกพาเรือมาเราไปหาแก แก
 เอาเส้นมาปูให้เรา ถ้าเรามีไปหา
 แกขี้วู้มาหาเรา เอาเส้นมาเผื่อ
 เราทะเลลี้ห้าตัว และถั่วแระลี้ห้าห่อ
 มะฝ่อลี้ห้าใบ เราเอาหน่อไม้ใส่ไห

ให้แก แกพอใจชั่วหัวไปเรือแก
และไฝใจในเราเสมอ

บทที่ ๑๕

อักษรกลาง ก จ ด ต บ ป อ

(ล้วนเสียงกลาง ให้ท่องจนขึ้นใจ)

การผันอักษรกลาง ผันดังรูปหน้าจั่ว

ก่า ก้า กั ก๋า เป้า เป้า เป้า
กา กั เป้า เป้า

แกจะเอาผ้ามาทำไม ผ้าใหม่
เก็กว่า เจ็ลวกูไปชั่วเถา ถือกะเป้า
ไบโต ในกะเป้ามี ห่อ เต้าหู้กะชา
ละเปา แกลาฆ่าเป้า ไปดีมาคินะ

เจ็ลว อ่าวปลำเภเหมาลำจำเพาะ
 อ่าว เต่าตมในทะเลตัวโต ไฉนจะ
 ให้เจ้าจำปีไปหัวเรือ ปลาตัวโตอยู่
 ขวามือ ปลาโลมาอยู่ไกล ดุอะไร
 ในทะเล คนเก๋อย่าทำเก๋ เจ็ลว
 หรือเจ้าลวมีเต่าห้าใบในกะเปา

ตาเก่ามีผ้าเก่าเก่า แต่ตาตมมีผ้า
 ใหม่ใหม่ ตาเก่าไปขอผ้าตัดตาต
 ตาตหัวเราะเยาะและทำไก้ ตาเก่า
 เก้อ เอามือ คลำกะเป๋ มาหา ตาหล่ำ
 ตาหล่ำให้ตาเก่าทำเก้อ เพราะ
 แกมีฝมอด แกทำเก้อสัห้าตัว ตา
 หล่ำให้ผ้าตัดแก่ตาเก่า พอแกมีผ้า
 ใหม่ แกไปทำเต้าหู้ให้เก้อแกไป
 แกกะปรีกะเปร่า ทำเต้าหู้ดี ตาเก่า
 แกให้แพรแกเพราะพอใจ ตาเก่า
 เข้าใจ ถ้าทำอะไรดี มีผ้าเยะไป
 แกมิขอใครให้เขาเยาะแก

(อักษรกลางก็นำอักษรต่ำให้ออกเสียงอย่างอักษรกลางได้เหมือนกัน)

อย่า อยู่ ตน
อย่าทำหัวเราะ จะเอามือไปเคาะ
ไขเต่าตนุ ทำไมอยู่มิไป อย่า
ทำพิไร

บทที่ ๑๖
อักษรต่ำ

(ให้นักเรียนรู้อักษรสูง อักษรกลางแล้ว อักษร
นอกนั้นเสียงกลางเหมือนกัน แต่ให้สมมติเรียกว่าอักษรต่ำ
เพราะเมื่อผสมสระสั้นเสียงกลับสูง และวิธีผันก็ผิดกับ
อักษรกลาง)

อักษรต่ำผันดังรูปข้าง

คา	คำ	โม	ม่	ไฟ	ฟ้า
ค่า		ม่			ฟู่

หนูไสลวไปขอชอเต้าหู้ที่เรือแม่ค้า
 พ่อค้าพาม้าและโคมาแต่ไหน อยู่
 เปลาเปลาอย่าขย่ำรำอย่าขยี้ปลาให้
 เประมือ เอาปลาร้าปลาเจ้ามาแต่
 ในครัว ปลาเกลือเขาใส่เกลือไว้
 ไม่เน่า แกหาว่าขำเขลาทำไมไม่
 ลู้ข้า ใครไล่ได้ปีหน้าจะดีใจ เขา
 ไปดไฟไหม้เมื่อเช้านี้ เราใกล้
 เกลี้ยไหม้ให้เขาทะเลาะ ตาคอย่า
 ให้เท้าถล่ำ เท้ามี่แผลรำไปไม่ดี
 แม่จำ หมาตัวไหนเห่า หมูที่ชะอำ
 ตัวโต

ตาล้าเอาค่านามาให้น้ำ น้ำแก
 ไปซื้อพรว้ามา ว่าจะผ่าไม้ไผ่ไป
 เกลี่ยร่า พ่อและอาพาพิไปหาบ้ำ
 ย่าให้เราเผ้าม้า มาแต่เวลาอย่าค้ำ
 เพราะตาอ้าแกทำอะไรไม่ล่มาล่มอ
 เวลาเผ้าม้าแกไถลไปแกไฟฟ้าเลีย
 เวลาอย่าให้หาแกมาซ้ำซ้ำทำหน้ายุบ
 เพราะอย่าใจดีไม่ล่ลี้ แกได้ใจไม่
 กลัวใครใคร แต่เราไม่พอใจ เวลา
 ไปไหนไถลไถลมิให้แกขี่ม้า ขาแก
 เลียไปไหน บัว เปีย ดูท่า ละเหีย

เปลี่ยนไปมิไหว แก่จำใจของอ้อเรา
 ต่อนี้ไปเวลาเฝ้าม้า เกมาเฝ้าเล่มอ

บทที่ ๑๗

(ให้นักเรียนรู้พยัญชนะ อักษรต่ำเพิ่มเติมอีก เพื่อ
 ประโยชน์ในการใช้คำ)

ข ฌ ญ ท ณ ฬ

ตะเฆ่ ฆ่า

เณอ

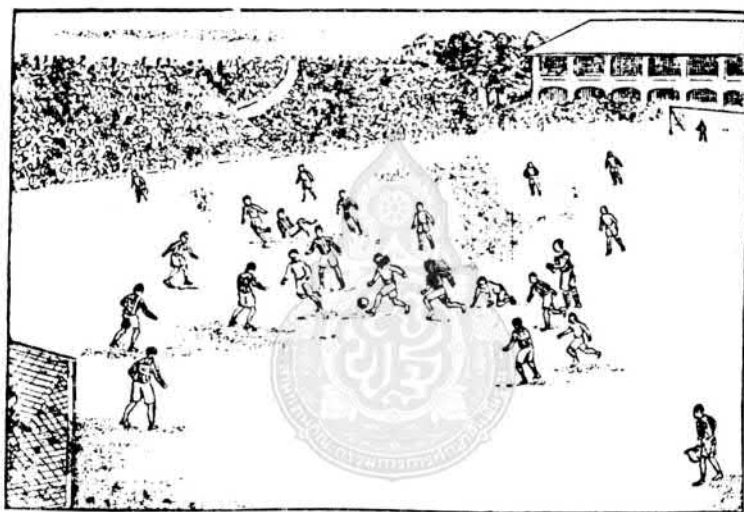
หญ้า ไหญ่

กรัฑา จูฑา

ณ (นะ) เรณู

กัฬ้า จูฬ้า

เรามาหาเธอ ไปดเขาขั้ว
 เณอว่าไม้มีอยู่โนป่า ที่หน้าหอมี
 กอหญ้าคาแยะ หาไม้มาแะไป

กีฬาหรือกรีฑา

เลี้ย จะมกีฬาหรือกรีฑา เอาจกีฬา
 ไปแกเลี้ยให้ดี ปีนี้มีล้าภอล้า
 ไหญ่เข้ามาในแม่น้ำเจ้าพระยาล้า

ล้า เวลาเข้าแม่ไล่ไปด้อมมะไฟ
 เจอะตัวต่อเคล้าเรณูหมู่ใหญ่ ไม่
 ไม้จะเอาตะเข้ไล่ไป

บทที่ ๑๙

(สอนให้นักเรียนเข้าใจว่า นอกจากเสียงสระ—ะ ฯลฯ
 ทำอักษรเสียงยาวให้เป็นเสียงสั้น ไม่ได้คู่ ๘ ก็ทำเสียง
 ยาวให้เป็นเสียงสั้นได้)

ก กี้ (เก๊ะ)

ถ้าเรามาเขาก็ไป ทำได้ก็ทำ
 เอา ไม่รู้ก็ว่าได้ ไม่ดุกก็ไม่กลัว
 ทำดีก็ได้ดี ไม่เมาก็บ้า ทำชั่วก็
 ได้ชั่ว เลียร์ก็เพราะงี้ ทำดีก็ว่า
 ไปเลียร์ก็ดี จะว่าก็กลัว

ตาส่าถือพรว้าไปป่า ปะเลื่อตัว
 ใหญ่ ใจคอแกไม่ดี แกรอดคิดว่า
 เลื่อจะทำอะไร พอเลื่อทำท่าจะโผล่
 มา แกก็เงื่อพรว้า ทำท่าจะผ่าหัวเลื่อ
 เลื่อแลดูพรว้า ก็ไม่กล้าจะถาเข้าไป
 พอดี ตาลี โซเซ มา ปะเข้า แก

คว้าไม้ไผ่ตีตอไม้เผียะเผียะ เลื้อย
 กลิ้งตาลี่จะตีที่ตา พอได้ท่าก็หนีไป
 ตาล่าดีใจ เอามือตบไหล่ตาลี่เบา
 เบา ตาลี่หัวเราะว่าเพราะเกมมา
 เลื้อยประหม่า ถ้ามาซ้ำตาล่าก็ไม่มี
 ท่าจะสู้เลื้อยได้ ตาล่ารู้ว่าตาลี่เมา
 แกก็ฉะลุม ยอใหญ่ ตาลี่ก็ดีใจ
 เพราะไม่รู้ว่ายาย

บทที่ ๑๙

(เมื่อประสมพัญญูชนะกับสระ ห้ามไม่ให้ออกข้อสระ
 ดังคำอธิบายบทที่ ๑ ครูอ่านออกเสียงตัวนำและตัวสะกดทำ
 ปากให้พูดซ้ำๆ เพื่อให้ศิษย์สังเกตและรู้จักประโยคเสียง
 ตัวสะกดได้แม่นยำด้วย)

บา-น	บาน	งาน	จาน	ล้าน	คาน
นา-ง	นาง	ทาง	วาง	ยาง	ฉาง
งา-ม	งาม	ตาม	ยาม	ลाम	ล้าม
นา-ย	นาย	ยาย	ล่าย	หาย	ดาย
ขา-ว	ขาว	วาว	ยาว	หาว	ลาว
กิ-น	กิน	ดิน	หิน	ฉิน	บิน
ลิ-ง	ลิง	บิง	อิง	ฟิง	ติง
ฉิ-ม	ฉิม	ริม	ชิม	ชิม	
ชี-ว	ชีว	ฉิว	หิว	ลิว	

ไปเลี่ยนนาน มาช้อจ^๕าน จะทำ
 งาน ถ้อไม้คาน^๕ ลานตะกร้อให้^๕
 หลาน หลึงล้าว^๕เชอลาว มะไฟ^๕นี้

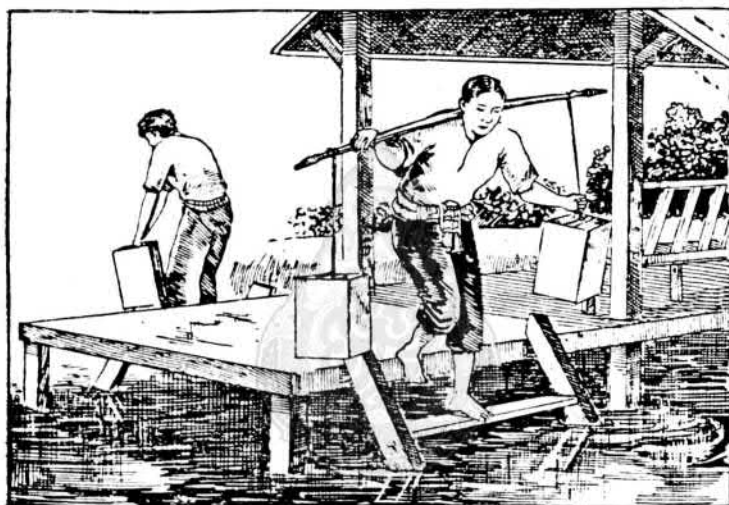
หวาน ก็นเข้าไปได้ไม่ดี ก็นคว
 และ ก็นหวาน ถือนหวานไปที่หัว
 ตะพาน ยายส้มาน ทำตะลิตะลาน
 ทำไมหลานซี้หาเว เอาไม้มากราน
 ทำตาขาว ทำทะเยอทะยาน ไป
 บางขวาง เอารำใส่ในฉาง อย่า

ทำอำพราง กิณมะปราง วางยา
 ไม่ได้คราว ทำจาวจาว นางงาม
 ความดี ตะกละตะกลาม ล้ามมือปาม
 หามหมูไป ทำท่าทาง ดูหมางหมาง
 มากกลางทาง เข้าตะราง ยางมะเกลื้อ
 มะเขือและขิง ปลิงเกาะ อย่าเยาะ
 ยาย ทำไมมาสาย ดินล่อหาย วัว
 ควาย น้าเลี้ยดาบ เรือพาย ฝึล่อบิน
 โผผิน ผินหน้ามา ไต้ยिन เอาหินปา
 ช้อตดิน ประตันทิน เอาไหล่อิง แลดู
 ลิง เอาไม้ฟิงประตูลิง ทุไหวตึง แม่ฉิม
 ชิมยาคุ ลิงริมทะเลหาปู นายชิมตี

ชิม กินปลากริมหรือปลาชิว หน้าเป็น
 ลิว ใบไม้ปลิว ดูปลาชิวชิว ท่าที่จะ
 หิว อย่าทำให้เขาฉิว ใจปลาชิว

ติ-น	ติน	ป็น	จึน	มึน
คิ-ง	คิง	ตัง		
คิ-ม	คิม	จิม	ริม	
มิ-น	มิน	จึน	บึน	
ติ-ง	ดิง	ตึง	ตัง	จิง ปิง
พิ-ม	พิม	ชิม	จิม	
อึ-ย	อีย	ฮีย		

ชาวจีน ปีนภูเขา อย่าเกาตีน
 มินแปลว่าปลา ตื่นตะพาน เอาไม้
 จม มือถือคม มินหน้า ครีมโซดา

ตะพานทำน้ำ

ทำมินชา ถลึงตา ว่าอะไรพื้มพื้ม
 น้ำซึมเข้ามา เอาผ้ามาขึง ดึงให้ตึง
 จังจะดี พื้มมาถึง อย่าทำอ้ง ตึงตึง

ยั้งปั้ง ตึงไม่ดี ตีกระดัง เอาตาป
 ตรึง ทำตึงตึง ไม่พริ้ง ล้ามลลึง
 ไม่ค้ำนึ่ง มาริมบึง ลึงว่าลึง เร้ารึง
 ทำหน้าขมึงทึง บมิหึง จะถึงทะเล
 เขาวางครืน ฮีย ! ไม่กลัวลึง

บทที่ ๒๑

ยี่-น ยี่น คีน ขีน ปีน

ยี่-ม ยี่ม ลีม อีม

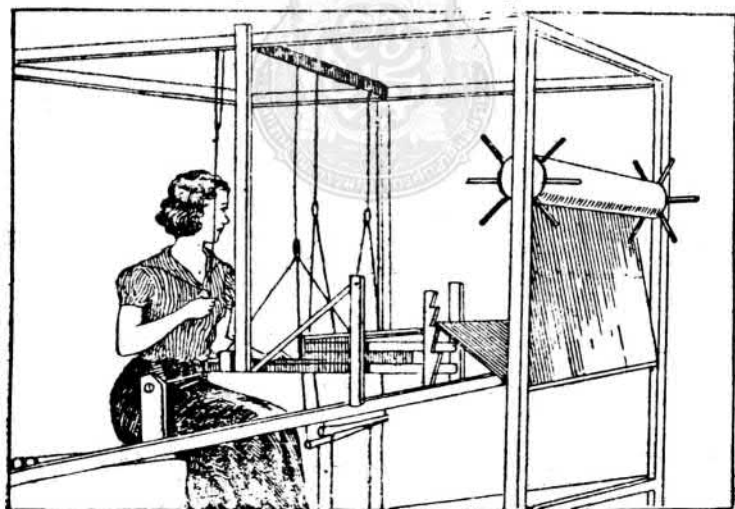
ดู-น ดูน จุน รุน ชุ่น

ดู-ง ดูง ยุง ฤง หุง ชุง

ดู-ม ดูม รุม ลุ่ม ชุ่ม

ดู-ย ดูย ดุย บุย ลุย

อายุนั่น คำคนอย่างนั้นไป ทำไม
 ยิ่งป็นกลางคืน มหรณนี้จึงจะไป เขา
 มา ยืม คิมไปเมื่อวานซืน กลิ่นไม้
 ลง คอ ยืม जान เขาไปอย่าทำลืม
 เขาใช้ฟืมทอผ้า อย่าเผลอเมื่อกำลัง
 ยืน ห้อยาฉุนทำไมจึงพรุน ผ้านี้แล

เขาใช้ฟืมทอผ้า

ดพรน ขนนและยาสมนไพร ผู้
 ดีทำไมไม่เจจจน เซไปหัวชน
 ยงชุมจิงสุมไฟ มารูมนาน่าอาย เขา
 ขายมธรม ในสุมทุม ผู้คุมคุมกันมา
 ใจสุมม มีกะดุมโยไมเอาไปใส่ ลุย
 นาคยมา หากะสุมย ไมไผ่ตาย
 ชุย มีปุย เลือดปากะจุย เขากรุยทาง
 เอาเลือดครุย ใส่ถงแลดตง

บทที่ ๓๓

ค-น	คูน	ปุ่น	นูน	พูน
จ-ง	จูน	ยูน	ลูน	
ต-ม	ตุม	อม	ปุม	

อ-ย
อูอย
อู

เจ-น เจน เวน เดน เบน

เอ-ง เอง เยง เฉง

เก-ม เกม เอม เหม

*เก-ย เกย เข็ย เลย เงย

เล-ว เลว เหลว เหว

ไบคนกินได้ ทำไมเอาปนมาทา
 คุมดนน พนดินให้สัง จงมีอมาท
 ยางยงสังไล่ว มะตมตตม คาง
 ทมทايا หน้าขมทำพม ทอผ้าปม
 ไหม ตามปมแนด นายหลยทำอย

* เก-ย นี้ให้อ่านเสียงที่ควรอ่านไม่ แต่อ่านไม่ เสียงสระ เ-อ คือ

เกอ-ย ควรจะใช้นักเรียนเข้าใจ และให้ให้อ่านตามเสียงที่ควรอ่านด้วย

เขารู้มาเจน ถือเขนเข้าที่ วางไม้
 กางเขน หลานเหลนประเคน ผ่าน
 เราเวน เหลือเดนไม่ดี ยำเยงกลัว
 เกรง แต่เพรงไม่มี เขาเองทำเพลง
 เราตีแผงแผง เหมาะะเหม็งเล็งดู
 ษะนะเกมเปรมใจ ษะเอมหวานด

ทำหน้าเป็นเหม ^{๖๔} ซ้อ^๕เข็มเล็ม^๕ผ้า^๕ น้ำ^๕
 ในไหเต็ม เพราะว่าน้ำ^๕เค็ม ปลา
 เข็มปลากะดี^๕ น้ำเคยกินดี^๕ ป็น^๕ละเลย
 หนามเตย^๕ทำงาน เอาเรือ^๕เกยตอ
 เงยหน้า^๕มาที่ ใครว่าเปรยเปรย^๕ ผู้^๕
 น^๕เป็นชะเลย เพราะเป็น^๕จำเลย จำ
 เป็นเฉลย^๕ข้อความ อย่า^๕ทำ^๕กิริยา^๕เลว
 ที่^๕ต้น^๕เขาม^๕ี^๕เหว อย่า^๕ทำ^๕เหลว^๕ไหล

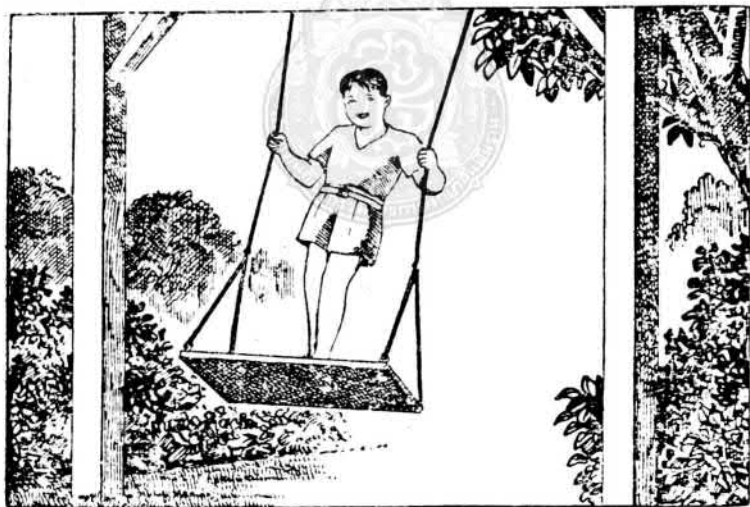
บทที่ ๒๓

แก-น	แกน	เคน	แตน	แดน
เด-ง	แดง	เแดง	แกง	แตง
แะ-ม	แะม	แถม	แกม	แบม

แจว-ว แจว แฉว แกว แมว
 โห-น โหน โทน โจน โดน
 โก-ง โกง โรง โมง โถง
 โค-ม โคม โจม โส่ม โดม
 โก-ย โกย โดย โหย รอย

อย่าทำแค้นแค้น แต่งโมโหขึ้น
 แค้น ทำแปลนโรงนา ใครเอาเลื้อน^{ขึ้น}
 มาแขวนไว้ เราเล่นเสียใจ มาลู^ง
 ถึงแดน ฝูงเตนบินไขว่ อย่ามาด^บ
 แคลน เกาะแขนแคลงใจ เอาผ้า^บล^บ
 แดง ประเม่งทำแผลง เขาน^{ขึ้น}แข็งแรง

อยู่แขวงบางใหญ่ แปร่งนี้ดูแข็ง
 แปลงตัวได้จะกลัวใคร จำใจแกล้ง
 ช้างเข้าใจ ช่อแพงไม้แถม โรง
 แรมอยู่ไหน พอใจกินปลาแถม
 แหมมหลงคาเลี้ยใหม่ กอแหมมแถม
 โสณ ตอยี่โถเป็นแถว เค้าแมวแซง

เขาไหนชิงช้า

แฉว แฉวเรือเป็นแนว แกงแตงกีนดี
 เขาโหนดชิงช้า ทำท่าโลนโลน ถือ
 กะโถนกะโจน โคนโคนมะขาม หมู
 โขลนไปดุโขน ลิงทะโมนตะโกน
 เป็น ตีตะโพนเพราะดี เขาโกงคุด
 โผง เข้าไปในโรง จะไปล่ำโรง
 ชั่วโมงพอดี ไปบางโคลง เรือโคลง
 เต็มที่ พอเห็นแสงโคม จู๋โจมเข้าตี
 รินน้ำมาดี ทำที่โหยโรย โขยโคลน
 หิวโหย ทำโดยเห็นดี เอารำมา
 ไปรย บานไม่รู้โรย ลมโชยเย็นใจ
 ออย่าโรยไบบ่

(ให้ผู้เรียนสังเกตว่าสระ ัว เมื่อมีตัวสะกดตัด ัว ออก)

ขอ-น ขอน ดอน คอน

ตอน ล่อน

กอ-ง กอง ตอง ล่อง

ทอง ลอง

จอ-ม จอม งอม ขอม

ยอม ออม

ลอ-ย ลอย ถอย ฝอย ช้อย

*กว-น กวน ล่วน ช่วน

ทวน รวน

* กว-น ให้อ่านว่า ถัว-น กวน เพราะ 'กว' ก็คือ ก สระ ัว นั่นเอง แต่ตัด ัว ออก

*ตว-ง ตวง ควง ลวง
 หวง ยวง

*รว-ม รวม นวม ล่วม

*รว-ย รวย ล่วย ข่วย ผวย

ไม้ขอนทำหมอน ที่ดอนเป็นตอน
กำไลสองขน ไส้กลอนให้ดี คอน
เรือมาลลอน กลางคนจะนอน ลอน
ให้อย่างอน เลี้ยค่าขนอน ปลาร้า
เป็นหนอน หมาหอนเห่าอึง เอาใบ
ตองมา ห่อมะนาวตอง กำไลทอง
ลำยอง ม้วนองอะไร จะแกงหมูหอง

• ทว-น ให้อ่านว่า ทัว-น ทวน เพราะ 'ทว' ก็คือ ท สระ ัว นั่นเอง แต่ตัด ัว ออก

เขาหวง ควงพลองลองฝีมือ อย่า
 เชื้อคำลือ กะลั่นกลอง เงินยวง
 เนืองาม ตวงน้ำยาช่อเหมา ไปเอา
 มารวม อย่าว่ากำกวม ผ่านวมนั้น
 หนา ลวมเลือดคุด้วย ทำแต่ล้ารวย
 หญิงสาวล้วยล้วย หาช่อผ้าผวย จะ
 ไปบางกรวย ทำขวยหน้าชา ทำไม
 จะรวย ที่ท่าระทวย ชาติาช่วยไม่ชา

บทที่ ๒๕

เทีย-น เทียน เรียน เตียน เวียน
 เตีย-ง เตียง เสียง เรียง เอียง
 เสีย-ม เสียม เทียม เจียม เรียม

เดี๋ย-ว เดียว เปี้ยว เจี้ยว เรียว

เรื่อ-น เรือน เตือน เชื้อน เลือน

เมือ-ง เมือง เรือง เคือง เนือง

เวือ-ม เอือม เือม

เนือ-ย เนือย เดือย

แสงเทียนเรืองเรือง เวียนไป

ในเมือง เปลืองแท่นแทียว เขา
 ถางสวน เตียน แลดูหญ้าเกรียน
 เขียนปลาตะเพียน เหลาเขียนถ่อแล
 นอนเตียงนอนเอียง อย่ามาทำเลียง
 เถียง ล้อผู้ใหญ่ ใครมายื่นเรียง
 ทำที่จะเคียง ยื่นเมียงมองใคร เรือ
 นี้เพรียงกิน เอาเลี่ยมแซะดิน เจอะ
 ไหกะเทียม เขาทำเจียมตัว เพราะ
 กลัวเกรงเรียม อย่าทำให้เกรียม
 เตรียมตัวจะไป มาเดี๋ยวเจียวหรือ
 ไปชื้อไขเจียว ทำตัวเป็นเกลียว ม้า
 เปรียวห่อใหญ่ ใบไม้ลิ้เขียว มอง

ดุเลี้ยวใจ เรียวหนามสรวัว เกาถัว
 ดงเหินยว จึงเข้าในเรือน เขาเตือน
 เชื้อนไถล ดูใครทำไมเหมือน คิน
 นเดือนหงาย ทำไมแลเลือน เออ
 ทำไมเคื่อง เนืองเนืองน่าเอื่อม ไก่
 นมเคื่อย อย่าทำเนอยเนอย เปลือย
 กายไม่ดี

